

*Звіт керівника
КП "Харківські теплові мережі"
за 2018 рік*

Звіт керівника КП "Харківські теплові мережі" за 2018 рік

Комунальне підприємство «Харківські теплові мережі» представляє собою потужний теплоенергетичний комплекс з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії споживачам.

На даний час підприємство має на балансі та експлуатує:

- ТЕЦ – 3 - виробництво теплової та електричної енергії 1 шт.;
- локальні та квартальні котельні 250 шт.;
- районні централізовані котельні 4 шт.;
- центральні теплові пункти та ІТП 297 шт.;
- насосні станції 11 шт.;
- теплові мережі у 2-х трубному обчисленні 1 634,0 км.;
- сумарна теплофікаційна потужність котельень та ТЕЦ-3 4 337,7 Гкал/год.
  - у т.ч. теплофікаційна потужність ТЕЦ-3 1 031 Гкал/год.

Незалежними постачальниками товару КП "Харківські теплові мережі" на задіяному товарному ринку виробництва, транспортування та постачання теплової енергії в географічних межах м.Харкова, селища Пісочин та селища Солоницівка є:

- ❖ НАК «Нафтогаз України» - постачання природного газу – 100%;
- ❖ АТ «Харківобленерго» - постачання електричної енергії – 98,6%;
- ❖ КП «Харківводоканал» - централізоване водопостачання та водовідведення – 97,3%
- ❖ ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5» - придбання теплової енергії – 99,9%

Результати роботи КП "Харківські теплові мережі"

Сума витрат по повній діяльності КП "Харківські теплові мережі" за 2018 рік склала 7 510,5 млн. грн.

Сума нарахованих доходів – 5 769,0 млн. грн.

Результат по повній діяльності підприємства – збиток у сумі 1 741,4 млн. грн.

По основному виду діяльності підприємства, пов'язаного з виробництвом, транспортуванням, постачанням теплової енергії, наданням послуг з централізованого опалення та гарячого водопостачання населенню за підсумками роботи 2018 року **корисний відпуск теплової енергії споживачам склав 5 531,348 тис. Гкал.** в тому числі:

- Населенню – 4 771,606 тис. Гкал (86,26%);
- Бюджетним установам – 470,635 тис. Гкал (8,51%);
- Релігійним організаціям – 1,806 тис. Гкал (0,04%);
- Інші споживачі – 287,301 тис. Гкал (5,19%).

Власними джерелами було **вироблено 5 218,222 тис. Гкал.**, **покупна тепла енергія склала 1 564,859 тис. Гкал.**, в т.ч. ТЕЦ-5 – 1 562,809 тис. Гкал.

При цьому **витрати** на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії для всіх груп споживачів та надання послуг з централізованого опалення та

централізованого гарячого водопостачання за 2018 рік склали – **6 923,2 млн.грн.** (без ПДВ).

Доходи від основного виду діяльності нараховані згідно тарифів, затверджених постановами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі по тексту НКРЕКП), ліцензіатами якої є КП "Харківські теплові мережі".

Сума нарахованих доходів за відпущену теплову енергію **за 2018 рік** склала **5 124,4 млн. грн.** (без ПДВ). в тому числі:

- Населення – 4 052,6 млн.грн.;
- Бюджетні установи – 649,5 млн.грн.;
- Релігійні організації – 1,2 млн.грн.;
- Інші споживачі – 421,1 млн.грн.

За результатами 2018 року покриття витрат по основній діяльності підприємства нарахованими доходами по діючим тарифам склало 74% в т.ч. по населенню – 70,6%, бюджетним установам – 90,6% іншим споживачам – 89,9%

Сума надходження коштів за відпущену теплову енергію склала **4 824,5 млн. грн.** (без ПДВ). в тому числі за категоріями споживання:

- Населення – 3 768,4 млн.грн.;
- Бюджетні установи – 617,4 тис.грн.;
- Релігійні установи – 1,1 тис.грн.;
- Інші споживачі – 437,6 тис.грн.

Результат від реалізації теплової енергії – збиток у сумі 1 798,8 млн. грн.

Собівартість 1 Гкал теплової енергії склала 1 251,63 грн/Гкал.

Збитковість від реалізації теплової енергії та надання послуг населенню обумовлена зростанням цін і тарифів по складовим витрат в порівнянні з цінами, закладеними до розрахунку тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та надання відповідних послуг, а також з причини зменшення теплового навантаження по іншим споживачам.

Так, протягом 2018 року по складовим собівартості теплової енергії для всіх груп споживачів та на надання послуг тепlopостачання населенню відбулось:

- збільшення вартості газу для населення з листопада 2018 року на 23% ;
- зростання вартості покупного тепла від ПрАТ “Харківська ТЕЦ-5” для бюджетних установ на 28%, інших споживачів на 3%;
- зростання вартості електроенергії на 12 %;
- зростання вартості холодної води на потреби ГВП на 43,5 %;
- зростання вартості води на підживлення мереж від ПАТ “Харківська ТЕЦ-5” на 51,5%;
- зростання прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи, з 1 610 грн. до 1841 грн. та збільшення витрат за рахунок здійснення доплат до рівня мінімальної зарплати (3 723 грн.) та інфляції в порівнянні до цін, закладених до розрахунку тарифів на теплову енергію для всіх категорій

споживачів та послуг з централізованого опалення та централізованого гарячого водопостачання для населення;

- зростання середньої собівартості теплової енергії від філії ТЕЦ-3;
- зростання витрат на послуги банку (касовий збір);
- зниження корисного відпуску та відповідно суми нарахованих доходів, що призвело до недопокриття фактичними нарахуваннями частини умовно-постійних витрат, які не залежать від обсягів реалізації теплової енергії;
- не врахування у діючих тарифах на теплову енергію витрат теплової енергії та води в мережах ЦГВ та внутрішньо будинкових системах, витрат води через недостатню чутливість квартирних засобів обліку.

Залишок непогашеної компенсації по різниці в тарифах на теплову енергію для населення, яка утворилася станом на 01.01.2016 року, (затверджена територіальною комісією Харківської області по погашенню заборгованості підприємств ПЕК) станом на 31.12.2018 року склала – 55,1 млн. грн.

В той же час, питання щодо компенсації збитків, які виникли із-за різниці між фактичними витратами та нарахуваннями споживачам за надані послуги, згідно діючих тарифів доходами за період з 01.01.2016р. по теперішній час законодавчо не врегульовано. Сума таких збитків по розрахункам підприємства станом на 01.01.2019 р. складає 4,4 млрд.грн., у т.ч. за 2016 р. – 1,2 млрд.грн., за 2017 р. - 1,5 млрд.грн., за 2018 р. – 1,7 млрд.грн. Збитки по бюджетним установам становлять 145,9 млн.грн.

Негативний вплив на фінансовий стан підприємства має Постанова КМУ № 217 від 18.06.2014 р. «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки», згідно якої у розпорядженні підприємства за 2018 рік залишалось лише 16,3% від надходжень від споживачів теплової енергії (912,8 млн.грн.) при середньомісячному фонді заробітної плати з нарахування за 2018р.539,1млн. грн. та необхідності сплати за спожиту електроенергію у сумі 276,9 млн. грн. В зимовий період залишок коштів від населення на рахунку підприємства становив взагалі біля 9%.

Цих коштів було явно недостатньо для забезпечення сталого функціонування КП «Харківські теплові мережі», а саме для своєчасної виплати заробітної плати, податків, сплати за спожиту електроенергію, виконання ремонтних робіт та інше.

З метою підтримки підприємства, Харківська міська рада вже на протязі декількох років надає фінансову допомогу підприємству КП «Харківські теплові мережі».

Так, у 2018р. із передбачених Рішенням №1208/18 XXI сесії 7 скликання Харківської міської ради від 22.08.2018р. суми допомоги підприємству 403,6 млн.грн. було виділено та профінансовано на цей час 322,5 млн.грн., з них на реконструкцію теплових мереж 3,1 млн.грн.; фінансову підтримку: на виплату зарплати та податків 150,0 млн.грн., для розрахунків за енергоносії 100,0 млн.грн.; внески до статутного фонду підприємства біля 52,0 млн.грн. (на придбання

автотранспортної техніки), встановлення засобів обліку споживання теплової енергії в житлових будинках 8,5 млн.грн., встановлення засобів обліку споживання гарячої води 8,9 млн.грн.

У 2018 році населення (на прямих розрахунках) розрахувалось за послуги з теплопостачання на рівні 81,2%.

Заборгованість населення на прямих розрахунках станом на **01.01.19** становить **2 415 671** тис. грн. (84% від загальної заборгованості).

Зважаючи на різний рівень доходів споживачів, на підприємстві застосовуються різні підходи до проблеми недопущення зростання боргів.

До найменш захищених верств населення – укладання договорів реструктуризації згідно з Законом України “Про реструктуризацію заборгованості з квартирної плати, плати за житлово-комунальні послуги, спожиті газ та електроенергію”. У 2018 році укладено 3 409 договорів реструктуризації на суму 28 977,9 тис. грн., знаходження по них склали 3 549,5 тис.грн.

Упродовж 2018 року до боржників активно застосовуються заходи досудового врегулювання взаємовідносин та проводиться роз’яснювальна робота, насамперед, це такі заходи:

- повідомлення жителів міста про необхідність проведення своєчасної оплати;
- роз’яснювальна робота:

з боржниками, які не виконували умови договору реструктуризації заборгованості;

субсидіантами, які не виконували оплату фактично нарахованої суми за послуги з теплопостачання з урахуванням субсидії;

Крім того, у 2018 році боржникам видано попереджень про відключення гарячого водопостачання 30 541 на суму боргу 303 405 тис.грн., сплатили борг 20 066 абонентів на суму 200 222 тис.грн., відключені за борги 5 абонентів на суму 137 тис.грн.

Якщо заходи досудового врегулювання не дають результатів, підприємство вдається до звернень у судові органи про примусове стягнення заборгованості з населення. Так, у 2018 році було направлена 1 286 заява на видачу наказів до місцевих судів та позовів на загальну суму 35 216,3 тис.грн., розглянуто судами 574 заяв на суму 15 272,4 тис.грн., до виконавчої служби передано 406 документів на суму 5 351,4 тис.грн. Загальна сума надходжень у результаті проведення претензійно-позовної роботи становить 42 807 тис.грн. Таким чином, заборгованість населення за послуги з теплопостачання у розмірі 212,8 млн.грн. охоплена наказами районних судів.

Госпрозрахункові організації **розрахувалися** за спожиту теплову енергію у 2018 році на **103,6%**, у порівнянні з 2017 роком більше на 5,1%. **Заборгованість** складає **95 903 тис.грн.** (3,3% від загальної суми по всіх категоріях споживачів). *Більша частина заборгованості по цій категорії (52,5%) припадає на долю: комунальних підприємств міста – 19 484,8 тис.грн., банкрутів – 17 374,4 тис.грн., а також ВЕП “Держпром” – 8 904,5 тис.грн., ДП Проектний інститут «Укрміськбудпрект» -4 550,6 тис.грн.* Як показує аналіз проведених платежів, юридичні особи, вбудовані у житловий фонд, здійснюють оплату не своєчасно, із

розстрочкою після закінчення опалювального сезону по причині відсутності важелів по відключенню боржників від системи централізованого опалювання.

Рівень розрахунків установ, які фінансуються з **державного бюджету**, за рік склав **98,9%**. Загальна **заборгованість** складає **6 291 тис.грн.**

Найбільші боржники:

Міністерство оборони України (Харківська КЕЧ – 8 654,3 тис.грн.)

Рівень розрахунків організацій і установ, які фінансуються з **обласного бюджету** – **100,0%**, **переплата** на 01.01.19 склала **3 467 тис.грн.**

Рівень розрахунків організацій і установ, які фінансуються з **міського бюджету** – **73,4%**. **Сальдо** станом на 01.01.19 складає **30 251 тис.грн.**

Найбільші боржники:

«Харківський міський комплексний центр клубів за місцем проживання» - 1 491 тис.грн., міська клінічна лікарня № 2 – 1 394,8 тис.грн, міська клінічна багатопрофільна лікарня № 17 – 1 307,6 тис.грн., міський перинатальний центр – 1 246,3 тис.грн., палац дитячої та юнацької творчості – 1 083 тис.грн., міська клінічна багатопрофільна лікарня № 25 – 1 037,1 тис.грн.

Організації, які фінансуються з **районних** у місті бюджетів розраховались на **96,7%**. **Сальдо** станом на 01.01.19 складає **172 023 тис.грн.**

Найбільші боржники:

районні в місті Харкові управління освіти – 162 486,8 тис.грн., Академічна гімназія № 45 – 1 073,1 тис.грн, Харківська гімназія № 169 – 1 069,8 тис.грн., Харківський ліцей № 149 – 650,2 тис.грн., Харківська гімназія № 47 – 533,3 тис.грн.

З метою суттєвого скорочення дебіторської заборгованості юридичних осіб у 2018 році були вжиті такі заходи

У порядку досудової роз'яснювальної роботи зі споживачами щодо підвищення платіжної дисципліни:

- Щомісячно інформувався Департамент фінансів Харківської облдержадміністрації та щоквартально районні управління фінансів про стан розрахунків за спожиту теплову енергію організацій, які фінансуються з міського, районних та обласного бюджетів.
- Щоквартально споживачам, які мали заборгованість за спожиту теплову енергію, надсилались претензії та вимоги про сплату.
- Щоквартально надсилались повідомлення на адресу міністерств і відомств про заборгованість за спожиту теплову енергію установ, які їм підпорядковані.
- До юридичних осіб з окремим вводом, які мали значну заборгованість, з метою недопущення її зростання, вживались заходи по відключенню:

видано попереджень 656, на суму боргу 34 580,3 тис.грн.

сплатили 657 організацій на суму 28 433,9 тис.грн.

відключено від послуг 8 організацій на суму 6 147 тис.грн. (5 споживачів з боргом 5 358,3 тис.грн. демонтовано). Після сплати боргу вони були підключені.

У позовному порядку

У 2018 році подано до суду 55 позовних заяв на суму 3 329,4 тис.грн., прийнято 66 рішень на суму 17 907,4 тис.грн., передано до виконавчої служби 39 виконавчих документів на суму 3 443,1 тис.грн. У ході проведення цієї роботи загальна сума надходжень склала 50 353,4 тис.грн.

Несвоєчасність сплати основною категорією споживачів – населенням (86%) та відсутність у підприємства важелів впливу на неплатників, негативно відображається на результатах його діяльності.

Сума дебіторської заборгованості становить:

(млн. грн.)

на 01.01.2019	Загальна сума	резерв сумнівних боргів	за чистою реалізаційною вартістю
Усього, у т.ч.:	3 855,6	336,5	3519,1
1. за теплову енергію	2 822,8	33,2	2789,6
2. компенсація з бюджету	55,1	0	55,1
3. пільги та субсидії	145,4	0	145,4
4. інша поточна заборгованість:	832,3	303,3	529,0

Найбільша питома вага в дебіторській заборгованості займає ***заборгованість споживачів за теплову енергію.***

Сума кредиторської заборгованості становить:

(млн. грн.)

	на 01.01.2019
Усього, у т.ч.:	9 322,5
1. Товари, роботи, послуги	8 981,6
з них:	
за енергоносії	8 861,7
- природний газ	6 335,0
- електроенергія	432,3
- вода та водовідведення	409,7
- покупна тепла енергія	1 684,7
виконані роботи	36,3
товари	83,6
2. Поточні зобов'язання за розрахунками	198,7
3. Інші поточні зобов'язання	142,2
<i>Довгострокові кредити</i>	413,8
<i>Короткострокові кредити</i>	49,0
<i>Крім того: податкове зобов'язання та податковий кредит, строк сплати яких не настав</i>	510,8

Збиток за рахунок пені, штрафів, неустойки, нарахованих підприємству за несвоєчасну сплату за спожиті енергоносії станом на 01.01.2019р. (з початку діяльності), становить **1 103,2** млн.грн., у тому числі за 2018 року – **260,3** млн. грн.

Відсоток зносу основних фондів складає за 2017 рік – 54 %, а за 2018 рік – 52 %

Незважаючи на складне фінансове становище, підприємство, в рамках наявних фінансових і людських ресурсів, здійснило підготовку об'єктів теплопостачання до опалювального сезону 2018-2019гг. та згідно Розпорядження Харківського міського голови № 66/1 від 09.10.2018р. з 15 жовтня 2018р. розпочато опалювальний сезон 2018-2019рр..

В ході підготовки до опалювального періоду 2018-2019рр. підприємством підготовлено:

- ✓ 245 квартальних та локальних котелень;
- ✓ 8 районних котелень;
- ✓ 297 центральних та індивідуальних теплових пунктів;
- ✓ 11 насосних станцій;
- ✓ 1635 км теплових мереж у двотрубному обчисленні.

Проводились гідравлічні випробування на магістральних і внутрішньоквартальних теплових мережах.

В рамках підготовки до опалювального сезону 2018-2019 р. на ремонт і реконструкцію об'єктів теплопостачання освоєно 298 млн. грн. в тому числі:

- ✓ виконано перекладки теплових мереж 42 км. п. на суму 240,0 млн. грн.;
- ✓ на ремонт та реконструкцію районних і квартальних котелень 18,1 млн. грн. Відремонтовано або замінено 60 котлів.
- ✓ на ремонт і реконструкцію ЦТП, ІТП та насосних станцій 8,4 млн. грн. Відремонтовано або замінено 215 насосів та 16 теплообмінників.
- ✓ виконано ремонт на будівлях і спорудах на суму 6,6 млн. грн.;
- ✓ виконана установка та ремонт приладів обліку - 15,8 млн. грн.;
- ✓ виконані роботи по засобам зв'язку, телемеханіки, електроустаткування, ремонту транспортних засобів і ін.

Для підготовки об'єктів теплопостачання до опалювального сезону 2018-2019р., підприємство використовує додаткові джерела фінансування - залучені кредитні кошти і фінансову допомогу органів місцевого самоврядування. За ці кошти було виконано роботи по заміні зношених ділянок магістральних теплових мереж, серед яких об'єкти, які мали соціальний резонанс при відмовах в лютому-березні 2018 року, зокрема на таких основних ділянках:

- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-4948 до МК-4949 по вул. Шатилівській d=1020мм, протяжністю 334 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-9401 до МК-9421 по вул. Благодатній d=630мм, протяжністю 985 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-9403/9 до МК-9403/11 по вул. Амосова d=426мм, протяжністю 658 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі по вул. Чернишевській d=530мм, протяжністю 160 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-9520 до МК-9522 по вул. Рибалка d=630мм, протяжністю 427 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-5210 до прохідного каналу по пр. Ювілейному d=820мм, протяжністю 90 п.м в однострубному обчисленні;

- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-5307А до МК-5308А по вул. Валентинівській d=630мм, протяжністю 728 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-1138 до МК-1138/5Б по вул. Никітіна d=325мм, протяжністю 706 п.м в однострубному обчисленні;
- ✓ теплові мережі на ділянці від МК-6307 до МК-608 по вул. Киргизькій на d=273мм, протяжністю 360 п.м в однострубному обчисленні.

Всього на даних ділянках замінено 4448 п.м. в однострубному обчисленні, на суму 101,1 млн. грн.

За результатами звернень КП «Харківські теплові мережі» до Департаменту комунального господарства, рішенням 17 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 20.12.2017 №850/17 «Про бюджет міста Харкова на 2018 рік» підприємству було виділено додаткове фінансування за рахунок коштів міського бюджету на завершення робіт з реконструкції магістралі між МК1140 (УТ-1) до МК1233 (УТ 5) (труби в ППУ Ду600мм). Виконано реконструкцію теплових мереж від МК-1139 до МК-1140 Ø630ППУ - 145 м.п. по вул. Військовій на суму 3,06 млн. грн.

За рахунок коштів бюджету міста виконано робіт по «Технічному переоснащенню системи опалення житлових будинків в м Харкові з установкою вузлів комерційного обліку» на суму 8,39 млн. грн. (або 244 одиниць приладів комерційного обліку).

Екологічні аспекти

Заходи	2018р.
Дослідження атмосферного повітря в приземному шарі в зоні районних централізованих котельень (грн.)	10 750
Проведення еколого-технологічних випробувань котлів та здійснення виробничого контролю за викидами забруднюючих речовин	240 котлів
	281 котельень
	1 019 846 грн.
Проведена перевірка автотранспорту (грн.)	17 520
Перевірка ефективності пилегазоочисного обладнання (грн.)	16 200 грн.
Реконструкція технологічного обладнання	37 227 700
Перегляд технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин від великих теплосилових установок на основі положень Національного плану скорочення викидів та Директиви 2010/75/EU	19 200
Інвентаризація джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, розробка документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами Роганської філії та Службою централізованого ремонту теплових мереж. Визначення координат центроїду двох ділянок за адресою вул.Роганська,155 та вул. Зубарева,27. Інформація про величину фонових концентрацій забруднюючих речовин в повітрі та кліматичну характеристику м. Харкова (грн.)	14 250

Здача відходів 1 класу небезпеки на утилізацію та вивезення побутових і будівничих відходів на утилізацію до полігону ТПВ	199 907
Проведення бактеріологічного дослідження проб з водойми (філія ТЕЦ-3) (грн.)	1 752
Озеленення та благоустрій території (грн.)	550 949

Економія енергетичних ресурсів внаслідок виконання заходів з енергозбереження **за 2018 рік** становить:
природний газ – 728 тис. м³;
електроенергія – 154 тис. кВт·год;
теплоенергія – 10,405 тис. Гкал.

Соціальні аспекти та кадрова політика Підприємства.

Облікова чисельність працюючих станом на 01.01.19 р. склала **6 314 чоловік**.

Середньооблікова чисельність працівників за 2018 рік склала **6 126 чоловік**, з них:

- робітників – 4 231 чол. або 69,1%.
- керівників, спеціалістів та службовців – 1 895 чол. або 30,9%

За 2018 рік підприємством було прийнято 945 чоловік.

Всього за звітний період звільнилось – 1 188 чоловік, в тому числі:

- за власним бажанням та зі згодою сторін – 700 чол.;
- інші – 488 чол.

Відсоток укомплектованості кадрами станом на 01.01.19р. за основними професіями наведено в таблиці

Подразделение	Штатна чисельність	Фактична чисельність (облікова)	% укомплектованість
Всього	7734,25	6314	81,6
ІТР, в тому числі:	2158,55	1928	89,3
Майстер, старший майстер (теплопостачання)	268	218	81,3
Майстер ВБС	72	46	63,9
Робочі, в тому числі:	5575,7	4386	78,7
Слюсарі (теплопостачання)	876	580,5	66,3
Зварювальники (теплопостачання)	225	148	65,8
Слюсар-сантехнік ВБС	500,5	334,5	66,8
Зварювальники ВБС	66	19	28,8

Середній вік працюючих на підприємстві відповідно складає 54 – 55 років.

Фонд оплати праці за 2018 рік по підприємству склав – **484 777,4 тис. грн.**, у т.ч.:

1. Основна заробітна плата – 266 533,0 тис. грн. (55,0%).
2. Додаткова заробітна плата – 215 858,9 тис. грн. (44,5%).
3. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати – 2 385,5 тис. грн.(0,5%).

Середньомісячна заробітна плата за 2018 рік на одного працівника склала 6 595 грн.

При цьому такий низький рівень середньомісячної заробітної плати по підприємству пояснюється недосконалістю діючої нормативної бази, а саме:

- формуванням фонду оплати праці при розрахунку тарифів на теплову енергію та послуги з теплопостачання на підставі Постанови НКРЕКП №181 від 18.05.2012р., яка обмежує середньомісячну заробітну плату для теплопостачального підприємства її рівнем по промисловості регіону, що в умовах занепаду промислового виробництва в м.Харкові встановлює значний розрив в розмірах заробітної плати в порівнянні з іншими теплопостачальними підприємствами України - менш теплопотужними, однак з розвинутою промисловістю регіону, де рівень середньомісячної заробітної плати значно вищий;
- обмеження встановлені Постановами НКРЕКП № 377 від 24.03.16р., № 528 та № 529 від 31.06.16р. в частині можливості коригування витрат на оплату праці у разі впливу факторів їх зростання (зміни прожиткового мінімуму, коефіцієнтів співвідношень за Галузевою угодою), які впливають на кінцевий тариф більш ніж на 2%. Враховуючи низьку питому вагу в структурі діючих тарифів витрат на оплату праці з ЄСВ (8,3%) та відповідно не суттєвий вплив зростання на законодавчому рівні прожиткового мінімуму і зміни галузевих коефіцієнтів співвідношень, підприємство впродовж значного часу не мало можливості в перегляду рівня заробітної плати. В діючих до листопада 2018 року тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії та надання послуг населенню, як основної категорії споживачів, рівень середньомісячної заробітної плати становив 4 808 грн. при фактичному по підприємству у жовтні 2018р. – 6 698 грн. за місяць.

Слід зазначити, що коригування тарифів, прийнятих Постановами НКРЕКП № 1289, №1284, №1285 від 30.11.2018р., дозволило підприємству підвищити заробітну плату своїм працівникам із збільшенням частки основної заробітної плати - тарифних ставок та посадових окладів з 54,8% до 65,7%.

Після підвищення середньомісячної заробітної плати у листопаді 2018р.(на підставі коригування тарифів) вона склала 7871,0 грн. (рівень середньомісячної заробітної плати в діючих тарифах з листопада 2018р - 7943 грн.за місяць), що надало можливість частково зупинити відтік кваліфікованих кадрів з підприємства.

Система оплати праці, преміювання, перелік доплат та надбавок визначені в Положенні про оплату праці та додатках до діючого Колективного договору КП «ХТМ».

На підприємстві також застосовується заохочення (мотивація) працівників. Працівникам Підприємства, що проробили на підприємстві не менше 3 років, на підставі клопотання керівника підрозділу, може надаватися одноразове заохочення на честь ювілейної дати 50 років, а також при досягненні пенсійного віку, яке

провадиться у формі грошового заохочення або коштовного подарунку. Розмір заохочення встановлюється в залежності від стажу роботи на Підприємстві, якій визначається згідно із колективним договором. Крім того, працівникам підприємства може надаватися одноразове заохочення до пам'ятних дат.

Значна трудова міграція та виїзд кваліфікованих кадрів за кордон в пошуках роботи вплинули і на відтік кадрів з КП "Харківські теплові мережі". З ціллю закріплення основних особливо кваліфікованих професій на підприємстві, Харківською міською радою було прийнято рішення №1318/18 від 28.11.2018 р., щодо виділення пільги на житлово-комунальні послуги для працівників основних кваліфікованих професій (32 од.).

Частка жінок на керівних посадах складає 30,6% від загальної чисельності керівників. На підприємстві дотримуються гендерної рівності. В колективному договорі в розділі «Праця та гендерна рівність» визначено:

- Забезпечення жінкам підприємства повну зайнятість з відповідною оплатою праці;
- Жінкам, які мають дітей віком до 14 років, надання путівок до санаторіїв та дитячі оздоровчі табори у зручний для них час;
- Організація навчання жінок, за їх бажанням, суміжним робочим професіям;
- Забезпечення жінок додатковим спецодягом при виконанні робіт в несприятливих умовах.

Стан охорони праці та безпеки на КП "Харківські теплові мережі".

На підприємстві з 2001 року створена служба охорони праці, яка складається з 13 інженерів з охорони праці, 12 з них знаходяться в штатному розкладі районних філій. У службу охорони праці входить атестована лабораторія гігієни праці, що має дозвіл виконувати дослідження робочої зони в сфері контролю безпечних умов праці.

На підприємстві проведена атестація 148 робочих місць, які охоплюють всі робітничі професії з аналогічними умовами праці. У 2018 році згідно графіку була проведена переатестацію 22 робочих місць. За результатами атестації чисельність працівників, яким встановлені пільги та компенсації за роботу у важких та шкідливих умовах праці, складає - 4480, з них: підтверджено право на пільгове пенсійне забезпечення – 312, додаткову відпустку встановлено - 4480, доплати - 395, безкоштовне одержання молока - 510.

Всі знову прийняті на роботу працівники проходять попередній медогляд, інструктаж з охорони праці, ознайомлюються під розпис з умовами своєї праці. Організовано проходження періодичного медогляду: в 2018 році пройшло періодичний медогляд 1 990 працівників, на що витрачено 254 600 грн.

На підприємстві організована і діє система управління охороною праці, створені постійно діючі комісії з перевірки знань з питань охорони праці, видані накази про призначення відповідальних осіб за утримання в справному стані та безпечну експлуатацію обладнання.

Всі заходи на 2018 рік щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничої санітарії, які включені до Колективного договору, виконані.

На охорону праці у 2018 році витрачено 5 421 500 грн., у тому числі: на придбання спецодягу та засобів індивідуального захисту – 1 032 000 грн.; на приведення основних фондів та раніше встановленого устаткування відповідно до вимог нормативних актів з охорони праці – 1 928 800 грн.; на ремонт приміщень, скління та ремонт крівлі – 1 469 800 грн.; на забезпечення працівників миючими засобами - 67 100 грн; на забезпечення працівників спеціальним харчуванням – 596 800 грн.; на навчання робітників з питань охорони праці та придбання суміжних професій – 55 800 грн.

На підприємстві організовано навчання з питань охорони праці як безпосередньо на виробництві так і через навчальні заклади м. Харкова. Всі керівники та посадові особи пройшли навчання та перевірку знань у навчальних закладах. У 2018 році пройшли перевірку знань комісією підприємства з питань охорони праці та правил технічної експлуатації 1 558 фахівців та 4463 працівника. Здобули нові професії та пройшли навчання з виконання робіт підвищеної небезпеки в учбових закладах 20 робітників, пройшли навчання та перевірку знань законодавчих актів з охорони праці 122 фахівця. У кваліфікаційній комісії підприємства підвищили розряд та класність 75 працівників. Пройшли періодичну атестацію в Лабораторії металу і зварки на відповідність вимогам нормативних актів до об'єктів підвищеної небезпеки – 149 зварників.

У 2018 році підприємством отримані 2 Дозволи на виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію об'єктів підвищеної небезпеки (газонебезпечні роботи та на експлуатацію технологічного устаткування систем газопостачання природним газом та газовикористовуюче обладнання потужністю понад 0,1 МВт.). Задекларовані Права підприємства на роботи в колодязях, шурфах, траншеях, котлованах, бункерах, камерах, колекторах, замкнутому просторі, ємностях, боксах, топках, трубопроводах, а також земляні роботи, що виконуються на глибині понад 2 метри або в зоні розташування підземних комунікацій, та роботи, що виконуються на висоті понад 1,3 метра.

На підприємстві згідно вимог Правил охорони праці під час експлуатації обладнання підвищеної небезпеки, фахівцями служби проведена реєстрація такого обладнання, а саме: котлів-352, судин-55, трубопроводів-82, кранів-35, вантажопідіймальних машин-189, ліфтів-6, підйомників-2.

Фахівцями з охорони праці постійно здійснюється нагляд за виконанням нормативних актів з охорони праці. Протягом 2018 року видано 236 приписів, призупинено 39 одиниць обладнання.

У 2018 році на Московській філії підприємства зареєстрований один нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом. Травми побутового невиробничого характеру отримало 252 працівника.

Шляхи покращення фінансово-економічного стану Підприємства

Для поліпшення фінансового стану й стабільної роботи КП «Харківські теплові мережі», керівництво підприємства разом з Міжгалузевою асоціацією з

розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» ініціює внесення ряду змін в нормативну законодавчу базу, а саме:

1. до **Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік»** в частині надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування» та проведення розрахунків по сумах збитків, які виникли за період з 01.01.16 по 01.01.19р.;
2. до **Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Кодекс законів про адміністративні правопорушення, кримінальний Кодекс** з метою підвищення відповідальності фізичних та юридичних осіб за самовільне переобладнання системи теплопостачання та опалювальних приміщень.
3. до **Закону України «Про виконавче провадження»** і відмінити для комунальних підприємств стягнення 10-відсоткового виконавчого збору.
4. до **Постанови НКРЕКП №377 від 24.03.2016р.**, №528, №529 від 31.06.2016р. в частині зняття обмежень «+», «-» 2% впливу вищезазначених факторів, які не залежать від ліцензіата, на кінцевий тариф з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії та надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води;
5. до п. 4.7. **Постанови НКРЕКП №312 від 14.03.2018р.** «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» щодо можливості оплати електроенергії за умовами (абз.2 п.4.10.) «суб'єкти господарювання, які надають житлово-комунальні послуги населенню, здійснюють оплату вартості обсягу спожитої електричної енергії, один раз за місяць на підставі фактичних показників засобів комерційного обліку електричної енергії на початку періоду, наступного за розрахунковим, відповідно до договору про постачання електричної енергії споживачу будь-яким постачальником»;
6. до **Постанови КМУ №256 від 4.03.2002р.** в частині оплати за поставку і розподіл спожитої електроенергії пільгами та субсидіями;
7. до **Постанови КМУ № 217 від 18.06.2014р.**
  - ✓ в частині виключення із розрахунків коефіцієнту, що враховує рівень розрахунків за спожитий природний газ за минулі періоди. В разі

неможливості внесення цих змін, передбачити у складі граничного нормативу перерахування коштів на поточний рахунок теплопостачального підприємства ($N_{\text{гран}}$) витрати на електроенергію, воду, водовідведення, або віднесення до захищених статей витрат поставки та розподілу електроенергії з метою своєчасної оплати за рахунок збільшення нормативу перерахування коштів на поточний рахунок теплопостачального підприємства;

8. Відмінити або внести зміни до **Постанови НКРЕКП №181** в частині визначення розмірів фонду оплати праці для підприємств теплопостачання не в залежності від середньомісячної заробітної плати по промисловості регіону.

Застосування при визначенні витрат на оплату праці Механізму формування витрат на оплату праці, затвердженого цією Постановою є не коректним з позиції встановлення залежності рівня оплати праці теплопостачальних підприємств від рівня середньомісячної заробітної оплати праці по промисловості відповідного регіону. Різна інвестиційна привабливість промислових регіонів України залежить від наявності певних ресурсів та ініціативи органів місцевого самоврядування щодо залучення інвесторів. При цьому, рівень оплати праці підприємств теплопостачання повинен визначатись на підставі діючих законодавчих актів, Закону України «Про оплату праці» чисельності персоналу та співвідношень, встановлених в галузевих угодах.

9. Внести доповнення до статті 268 **Цивільного Кодексу України** про незастосування строку позовної давності для підприємств-виконавців послуг комунальних послуг. Не застосування терміну позовної давності дозволить стягувати з боржників накопичені борги; зробить неможливим безкоштовне споживання наданих послуг; дозволить вилучити зі свідомості громадян безпідставну думку про «списання боргів» і змусить виконувати свої обов'язки по оплаті комунальних платежів своєчасно та в повному обсязі.

А також:

- Розробити механізм автоматичного перегляду тарифів у разі зміни вартості складових витрат.
- Спростити Процедуру встановлення та коригування тарифів, зменшивши обсяг надаваних матеріалів підприємствами-ліцензіатами на вимоги НКРЕКП, що дозволить зменшити суму витрат на покриття витрат, які виникають в процесі розгляду тарифів на теплову енергію та послуги теплопостачання.
- З метою невідкладного набрання чинності Постанов НКРЕКП, вирішити питання їх своєчасних публікацій в «Урядовому кур'єрі» або внести зміни до законодавства щодо набуття чинності постанов Комісії після їх розміщення на офіційному сайті НКРЕКП
- З метою зменшення соціальної напруги і відмов споживачів від сплати за послуги гарячого водопостачання необхідно передбачити диференціацію

тарифів на послуги з постачання гарячої води відповідно до кількості встановлених рушникосушильників за 1 особовим рахунком.

- З метою не застосування штрафних та фінансових санкцій пропонується прийняти новий Закон України «Про тимчасову заборону притягнення комунальних підприємств, що надають послуги з тепло, - водопостачання та водовідведення, до відповідальності за порушення грошових зобов'язань» наступного змісту:

- ✓ *«Стаття 1. У зв'язку з тим що застосування штрафних санкцій до населення по боргах за комунальні послуги відповідно до пункту 1 Розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення можливо з 01.05.2019р., а також у зв'язку з несвоєчасним виконанням державою зобов'язань по перерахуванню субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці в тарифах на послуги з тепло, - водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості цих послуг тарифам, затвердженим органами державної влади чи органами місцевого самоврядування - забороняється нараховувати та стягувати з комунальних підприємств, що надають послуги з тепло, - водопостачання та водовідведення, неустойку, штраф, пеню, три відсотки річних та нарахування за індексом інфляції за несвоєчасне виконання або неналежне виконання грошового зобов'язання;*

- ✓ *Стаття 2. З причин, зазначених у статті 1 цього Закону, комунальним підприємствам, що надають послуги з тепло, - водопостачання та водовідведення, а також їх кредиторам незалежно від їх форми власності, списати з бухгалтерського обліку нараховані комунальним підприємствам, що надають послуги з тепло, - водопостачання та водовідведення, неустойки, штрафи, пені, три відсотки річних та нарахування за індексом інфляції за несвоєчасне виконання або неналежне виконання грошового зобов'язання незалежно від періоду їх виникнення і які визнані судами та не сплачені станом на дату набрання чинності цим законом;*

- ✓ *Стаття 3. Дія цього Закону поширюється на час до усунення усіх причин, зазначених у статті 1, і прийняття відповідного рішення Верховною Радою України;*

- ✓ *Стаття 4. Цей Закон набуває чинності з дня його оприлюднення».*

- Доповнити статтю 5 Пільги щодо сплати судового збору **Закону України “Про судовий збір”** п.1 “від сплати судового збору звільняються:” підпунктом 25 в наступній редакції:

«25) Комунальні підприємства - у справах, пов'язаних з вимогами про стягнення коштів за надані житлово-комунальні, комунальні послуги та теплову енергію, а також у справах, пов'язаних з переддоговірними спорами та вимогами про укладення, зміну, розірвання, припинення договорів щодо житлово-комунальних, комунальних послуг та теплової енергії».

Пропонуємо для забезпечення належного та безперешкодного виконання вимог **Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»**, внести до цього Закону зміни, шляхом включення умов про спеціальний статус окремих рахунків, призначених для отримання коштів внесків від споживачів, аналогічно умовам ст. 34 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», або визначення таких рахунків, як рахунки зі спеціальним режимом використання.

Перспектива розвитку та фінансові інвестиції **КП «Харківські теплові мережі»**

Стратегія розвитку теплозабезпечення міста має визначити шляхи розв'язання ключових проблем, які стримують та послаблюють стійкий розвиток підприємства в довгостроковій перспективі. Виходячи з цього, головним завданням є визначення пріоритетів та стратегічних напрямів розвитку системи теплозабезпечення міста, реалізація яких сприятиме сталому розвитку житлово-комунального господарства. Реалізація головного завдання стратегії розвитку системи теплозабезпечення міста потребує системного підходу до аналізу сучасного стану системи теплозабезпечення з урахуванням факторів зовнішнього середовища, що впливають на її розвиток, виявлення наявних потенційних загроз та сприятливих можливостей розвитку системи у майбутньому.

Централізоване теплопостачання міста було побудовано і розвинене в основному в середині минулого століття, на сьогодні найбільшою проблемою є зношеність трубопроводів теплових мереж. 96% мереж побудовані більше ніж 25 років тому, тобто повністю вичерпали ресурс. Тому пріоритетним напрямом у підготовці до опалювального сезону 2019-2020 років буде реконструкція магістральних і внутрішньоквартальних теплових мереж.

Основними джерелами фінансування запланованих реконструкцій теплових мереж будуть:

- ✓ інвестиційна програма підприємства, передбачена в тарифах на теплову енергію та гарячу воду. (102,798 млн .грн.);
- ✓ залучені кредитні кошти Світового банку (орієнтовна сума 14 млн.\$);
- ✓ кошти міського бюджету (195,0 млн. грн).

Інвестиційна програма по КП "Харківські теплові мережі" на 2019 рік

Цілі інвестиційної програми – забезпечення надійного та безаварійного функціонування підприємства, підвищення ефективності та зменшення втрат у процесі провадження діяльності (виробництво, транспортування та постачання теплової енергії); скорочення споживання природного газу, зменшення шкідливого впливу виробництва і впровадження заходів щодо охорони довкілля; поліпшення техніко-економічних показників роботи підприємства.

Головні етапи реалізації інвестиційної програми:

1. Транспортування теплової енергії (будівництво, реконструкція та модернізація об'єктів теплопостачання), у т.ч.:

- заходи із зниження питомих витрат і втрат енергоресурсів (теплової енергії, палива, електроенергії тощо), а саме: реконструкція магістральних теплових мереж.

Сума інвестицій – **102798,54 тис. грн.**

Станом на 01.01.2018 р. на балансі та в обслуговуванні КП "Харківські теплові мережі" знаходилось теплових мереж загальною протяжністю 1 634 км (у двотрубному обчисленні), з яких 383 км – магістральні мережі (max. діаметром – 1200; min. діаметром – 300).

В інвестиційній програмі на 2019 рік планується виконати наступні заходи:

По Слобідській філії: Реконструкція теплових мереж від МК6112 до МК6117 по вул. Киргизька; Реконструкція теплових мереж від МК6402 до МК6404 по вул. Зерновій; Реконструкція теплових мереж від МК6117 до МК6119БСК по вул. Киргизька; Реконструкція теплових мереж від МК6120 до МК6762А по Садовому проїзду; Реконструкція теплових мереж від МК6311 до МК6313 по пр. Г. Сталінграду; Реконструкція теплових мереж від МК1128 (УТ-1) до МК1129 по просп. Московський.

По Немишлянській філії: Реконструкція магістральних теплових мереж від МК 9609 до МК9610 по вул. Пожарського; Реконструкція теплових мереж від МК 9403 до МК 9403СК по вул. Амосова, 1 м. Харків.

Планується перекладка 5,961 км т/мереж в однострубному обчисленні.

Реалізуючи дані напрямки інвестиційних програм підприємство прагне вирішити наступні виробничо-економічні питання:

- ❖ знизити обсяги споживання енергоносіїв;
- ❖ забезпечити надійність роботи т/мереж;
- ❖ оптимально змінити трасування мереж, з метою поліпшення режимів;
- ❖ мінімізувати терміни відключення споживання в період проведення ремонтних робіт;
- ❖ підвищити якість послуг, що надаються споживачам;
- ❖ привести у відповідність потужність джерел тепла та споживання теплової енергії;
- ❖ знизити втрати тепла при транспортуванні теплової енергії від джерела до споживача;
- ❖ виконувати заміну мереж з врахуванням спеціальних програм будівництва і благоустрою міста;
- ❖ виконувати заміну аварійних ділянок т/мереж.

Проект «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України», який реалізується за рахунок кредитних коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку та Фонду чистих технологій

Комунальне підприємство «Харківські теплові мережі» реалізовує Проект «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України».

Проект впроваджується відповідно до Угод про реалізацію проекту від 18.08.2014 р. між КП «Харківські теплові мережі» та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (далі – МБРР), та між КП «Харківські теплові мережі» та Фондом чистих технологій (далі – ФЧТ), відповідно до Угоди про Позику між Україною та МБРР №8387-UA від 26.05.2014 р. та Угоди про Позику між Україною та ФЧТ №TF016327 від 26.05.2014 р., а також Договорів про субкредитування від 20.11.2014 р. №13010-05/103 та №13010-05/104 між Мінфіном України, Мінрегіоном України, Харківською міською радою, НКРЕКП та КП «Харківські теплові мережі» .

Загальна сума позики (субкредиту), що надана КП «Харківські теплові мережі» на реалізацію Проекту становить 107,590 млн. дол. США. В розрізі джерел фінансування:

- МБРР - 96,787 млн. дол. США;
- ФЧТ - 10,803 млн. дол. США.

Умовами повернення кредиту передбачено пільговий період для повернення основної суми субкредиту, а саме: для кредиту наданого МБРР - 5 років, з погашенням основної суми субкредиту у період 2019-2031 рр., для кредиту ФЧТ - 10 років, з погашенням основної суми субкредиту у період 2024-2033 рр.

Станом на 31.12.2018 р. загальна вибірка коштів позики з початку реалізації Проекту складає 14,944 млн. дол. США, зокрема за 2018 р. - 5,793 млн. дол. США.

Мета реалізації проекту на КП «Харківські теплові мережі»: скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів, зменшення собівартості та підвищення якості послуг, що надаються, модернізація та оновлення основних засобів, підвищення енергоефективності та надійності системи централізованого теплопостачання, скорочення викидів CO₂ в навколишнє середовище.

Компоненти проекту, які впроваджуються на КП «Харківські теплові мережі»:

1. Ліквідація 12 котелень.
2. Реконструкція 58 котелень.
3. Встановлення 1000 шт. теплових лічильників і насосів в теплових пунктах житлових будинків.
4. Реконструкція 24 км. теплових мереж у 2-х трубному обчисленні.
5. Впровадження перетворювачів частоти на електродвигунах насосного обладнання.
6. Будівництво 2-х когенераційних станцій.
7. Реконструкція турбогенератора на ТЕЦ-3.
8. Впровадження систем автоматизації, диспетчеризації та комерційного обліку електроенергії (SCADA).
9. Влаштування ІТП і заміна зношеного і застарілого обладнання існуючих ІТП в житлових будинках.

Ліквідація 12 котелень, у результаті досягнеться:

- зменшення споживання природного газу в розмірі 54,9 тис. м³;
- зменшення споживання електроенергії в розмірі 4,1 тис. кВт*год;
- зменшення викидів парникових газів близько 4,0 тис. тн.;

Реконструкція 58 котелень, у результаті досягнеться:

- зменшення споживання палива при спалюванні його в нових високоефективних котлах;
- зменшення експлуатаційних витрат, пов'язаних з систематичними відмовами в роботі котлів, внаслідок виникнення дефектів, насосного обладнання, засобів автоматики;
- зменшення споживання природного газу близько 960 тис.м³;
- зменшення споживання електричної енергії, за рахунок встановлення насосів сучасного типу близько 950 тис кВт*год.;
- зменшення викидів СО близько 38 тис. тн.;
- економія фонду оплати праці (операторів котельні) за умови оснащення котельні системою диспетчеризації

Влаштування 1000 од. теплових лічильників та іншого механічного та електричного обладнання в теплових пунктах житлових будинків. Реалізація дозволить:

- зниження споживання природного газу близько 9,8 млн. м³ за рахунок корегування насосами теплового споживання в залежності від температури зовнішнього середовища;
- зниження споживання електроенергії близько 0,4 млн. кВт*год.;
- зменшення викидів СО близько 250 тис. тн.

Реконструкція 24 км теплових мереж у 2-х трубному обчисленні на нові попередньо ізольовані трубопроводи в пінополіуретановій ізоляції, в результаті чого:

- зниження в 2-2,5 рази теплових втрат;
- збільшення терміну служби магістральних і розподільних трубопроводів, замінюються, до 30 і більше років;
- виключення імовірності пошкоджень трубопроводів від зовнішньої корозії (в результаті підтоплення), завдяки впровадженню системи контролю зволоження ізоляції;
- економія природного газу близько 380 тис. м³;
- економія електроенергії близько 260 тис. кВт * год.;
- зменшення в 9-10 разів витрат на експлуатацію теплових мереж.
- зменшення викидів СО близько 13 тис. тн.

Впровадження перетворювачів частоти на електродвигунах насосного обладнання на 4-х насосно-перекачувальних станціях та 5-ти районних котельнях, в результаті чого досягається:

- підвищення надійності системи теплопостачання, завдяки підтримці постійно заданого тиску в трубопроводах теплових мереж;
- зменшення близько 6,25 млн. кВт*год. споживання електричної енергії;
- забезпечення функцій захисту електроприводів насосних агрегатів;

- зниження матеріальних витрат на технічне обслуговування і проведення ремонтів;
- зменшення викидів СО близько 155 тис. тн.

Будівництво двох когенераційних станцій електричною потужністю 4 МВт і 1 МВт у результаті досягатиметься:

- забезпечення власних потреб в електричній енергії;
- підвищення надійності електропостачання;
- додаткова теплова енергія за рахунок утилізації відхідних газів;
- поліпшення роботи теплового джерела;
- зниження витрат на покупну електроенергію в енергопостачальній організації;
- зменшення викидів СО близько 400 тис. тн.

Вироблення електроенергії в розмірі 23 млн.кВт *год. на рік.

Впровадження на ТЕЦ-3 турбогенератора електричною потужністю 20 МВт. Реалізація дозволить:

- частково відновити основне виробниче обладнання та довести електричну потужність до необхідної для виконання графіка електричного навантаження;
- збільшити ступінь використання теплової енергії, виробленої в когенераційному циклі;
- збільшити відпуск електроенергії близько 160 млн. кВт*год, що дозволить поліпшити техніко-економічні показники станції і підприємства в цілому;
- зменшити викиди СО близько 1,4 млн. тн.

Впровадження систем автоматизації, диспетчеризації та комерційного обліку електроенергії (SCADA)

Передбачено розвиток існуючої автоматизованої системи диспетчерського управління (АСУТП) параметрами СЦТ, впровадження системи збору телемеханічної інформації, впровадження АСКОЕ на всіх виробничих об'єктах, в результаті чого:

- контроль параметрів роботи теплових мереж, НПС, ЦТП, ІТП і теплових джерел;
- оперативне реагування на непередбачувану зміну параметрів роботи;
- зменшення часу на локалізацію та подальшу ліквідацію порушень в режимах теплопостачання або пошкоджень теплових мереж;
- скорочення втрат теплоносія з трубопроводів теплових мереж близько 1.0 млн.м³;
- дотримання закладах режимів теплопостачання;
- зниження споживання природного газу близько 24,2 млн. м³;
- зниження споживання електроенергії близько 4,3 млн. кВт * год.;
- зменшення викидів шкідливих речовин в навколишнє середовище (СО_x, NO_x) близько 600 тис. тн.

Влаштування ІТП і заміна зношеного і застарілого обладнання існуючих ІТП в житлових будинках, в результаті чого досягається:

- зниження споживання природного газу близько 7,2 млн. м³;
- зниження споживання електроенергії близько 0,3 млн. кВт*год.;

Проект загальною вартістю 107,59 млн. дол. США буде впроваджуватись протягом 6 років з 2015р. по 2020 р. включно.

Незважаючи на проведені в міжопалювальний період заходи щодо ремонту та модернізації теплових мереж, спостерігається збільшення пошкоджуваності устаткування на теплових мережах, так як старіння трубопроводів випереджає їх оновлення. Так, тільки за 28 діб включення житлової сфери, з'явилося 788 пошкоджень в мережах (183 на магістральних та 605 на квартальних теплових мережах).

Крім того:

- ✓ по внутрішньобудинковим системам (ВБС) опалення зафіксовано 860 дефектів,
- ✓ по системам ГВП - зафіксовано 1213 дефектів (звернень громадян), які також вимагали певних трудових витрат.
- ✓ Разом з дефектами ВБС опалення, кількість пошкоджень, що впливають на витік теплоносія, за період пуску тепла склало 1648 дефектів, де:
- ✓ 788шт. на теплових мережах (183 на магістральних і 605 на квартальних), тобто 47,8%
- ✓ 860шт на ВДС, тобто 52,2%.

Таку кількість дефектів можна порівняти з кількістю дефектів за всю ремонтну кампанію - 1867.

Треба відмітити, що окрім вищезазначеного, в рамках підготовки до опалювального сезону 2019-2020р. на ремонт і реконструкцію об'єктів теплопостачання також планується витратити 37,0 млн. грн. ремонтного фонду, передбаченого в тарифах на теплову енергію та гарячу воду за такими основними напрямками:

- ✓ капітальні, поточні ремонти та реконструкція теплових мереж;
- ✓ ремонт та реконструкцію районних і квартальних котелень;
- ✓ ремонт та реконструкцію ЦТП, ІТП і насосних станцій;
- ✓ ремонт будівель та споруд;
- ✓ установка та ремонт приладів обліку;
- ✓ роботи по засобам зв'язку, телемеханіки, електрообладнання, ремонту транспортних засобів і ін.

На даний момент всі об'єкти теплопостачання працюють у штатному режимі з оптимальним розподілом навантаження між джерелами. Мешканці міста забезпечуються комунальними послугами нормативної якості з опалення та гарячого водопостачання.